

آزمون‌های روانشناختی

آدمک

Goodenough

sara khosravi
ORANGEPLANET.IR

تاریخچه: آزمون ترسیم آدمک توسط پزشکی به نام خانم فلورانس گودیناف، در سال ۱۹۲۶ ساخته شد. در ابتدا این آزمون هوشی را به نام Draw a Man Test می‌شناختند.

هدف از آزمون: هدفی که Goodenough از ساخت این آزمون دنبال می‌کرد، بررسی هوش کودکان و به طور خاص به دست آوردن نمره‌ی هوشبهر یا IQ و ارزیابی توانایی شناختی کودکان بوده است.

طبقه بندی: آزمون آدمک جزء آزمون‌های فرافکن بوده و از آزمون‌های هوشی غیر کلامی می‌باشد.

سن آزمودنی: کودکان و نوجوانان ۳-۱۳ سال.

ابزار اجرای آزمون:

یک مداد سیاه نرم و روان.

کاغذ در ابعاد (۲۱ × ۳۰) حدود برگه A4.

شرایط محیط:

ساکت و آرام باشد.

بدون عوامل حواس‌پرتی (عبور افراد، اشیاء محرک و...) باشد.

نور و دمای مناسب داشته باشد.

کودک در آن راحت باشد و احساس امنیت کند.

غیر از مداد سیاه و کاغذها وسیله‌ی دیگری روی میز نباشد.

دستور اجرا: پس از آنکه وسایل مورد نیاز برای شروع آزمون را در اختیار کودک خود قرار دادید، با زبانی ملایم و دوستانه به او بگویید: "در این کاغذ به آدم بکش. تاجایی که ممکن است این آدمک را خوب و زیبا بکش".

نکات اجرای آزمون:

با ایجاد یک رابطه‌ی حرفه‌ای و تعامل پیش از آزمون، از اضطراب کودک بکاهید.

اجازه بدهید کودک چند تصویر بکشد، سپس بهترین و کاملترین را برای نمره گذاری انتخاب کنید.

در هنگام کشیدن آدمک توسط کودک، حتماً روش نقاشی کودک را با دقت مشاهده نمایید.

این آزمون برای کودکی که توانایی‌های دست بسیار ضعیفی دارد یا مشکلات حرکتی دارد (مانند

کودکان فلج مغزی) کاربرد ندارد، زیرا کودک آن چه را که قصد دارد نمی‌تواند بکشد.

هیچ نقاشی درست و غلطی وجود ندارد.

از پرسیدن سوال و ارائه‌ی هرگونه اظهار نظر و بازخورد به کودک حین اجرای آزمون خودداری کنید.

اگر دربارهی نقاشی سوال کرد به او اطمینان دهید که هرچور دلش می‌خواهد می‌تواند بکشد.

مدت زمان اجرا آزمون: نامحدود.

نمره دهی: نمره گذاری براساس جزئیاتی که کودک در نقاشی می‌کشد انجام می‌شود (تعداد و تناسب). در صورتی که هر یک از موارد زیر در ترسیم آدمک توسط کودک لحاظ شده است، یک نمره برای او در نظر بگیرید.

۱. سر وجود داشته باشد.
۲. پا کشیده شده باشد.
۳. دست کشیده شده باشد (یک یا هر دو دست).
۴. بدن کشیده شده باشد.
۵. طول بدن طویل تر از عرض آن باشد.
۶. شانه‌ها کشیده شده باشد.
۷. بازوها و پاها به تنه چسبیده شده باشند.
۸. پاها به تنه و دست‌ها به تنه در نقاط واقعی خود چسبیده شده باشند.
۹. گردن کشیده شده باشد.
۱۰. دنباله گردن به سر و تنه مربوط باشد.
۱۱. چشم‌ها کشیده شده باشند.
۱۲. بینی کشیده شده باشد.
۱۳. دهان کشیده شده باشد.
۱۴. دو لب دیده شود.
۱۵. سوراخ‌ها یا حفره‌های بینی کشیده شده باشند.
۱۶. موها کشیده شده باشند (جزئی ترین مقدار مو).
۱۷. موها کامل کشیده شده باشد.
۱۸. علامتی از لباس کشیده شده باشد.
۱۹. دو قطعه لباس کشیده شده باشد.
۲۰. تمام بدن پوشیده از لباس باشد.
۲۱. چهار قطعه لباس مشخص باشد (کراوات، کلاه، جوراب، کفش، پیراهن، کت و شلوار).
۲۲. لباس رسمی یا یونیفورم باشد (یونیفورم مدرسه هم نمره می‌گیرد).
۲۳. انگشتان کشیده شده باشند (هر اثری از انگشت کافی است).
۲۴. تعداد انگشتان درست باشد.
۲۵. شکل و قواره انگشتان درست باشد.
۲۶. شست متمایز باشد.

۲۷. دست متمایز از انگشتان، باز باشد (کف دست کشیده شده باشد).
۲۸. بازوها کشیده شده باشند.
۲۹. زانو کشیده شده باشد.
۳۰. تناسب سر نسبت به بدن مراعات شده باشد.
۳۱. تناسب بازوها و دست‌ها نسبت به بدن حفظ شده باشد.
۳۲. پاها متناسب، کشیده شده باشند.
۳۳. کف پا متناسب باشد.
۳۴. پاها متمایل به بالا نباشند.
۳۵. دست‌ها و پاها دو بعدی کشیده شده باشند.
۳۶. پاشنه‌ی کفش یا پاشنه‌ی پا کشیده شده باشد.
۳۷. هماهنگی خطوط کلی حفظ شده باشد (دست نلرزیده باشد).
۳۸. هماهنگی خطوط کلی و جزئی حفظ شده باشد (نقاشی دقیق باشد).
۳۹. هماهنگی خطوط سر (موها و دور سر به دقت کشیده شده باشد).
۴۰. هماهنگی خطوط تنه حفظ شده باشد.
۴۱. هماهنگی خطوط دست‌ها و پاها حفظ شده باشد.
۴۲. هماهنگی خطوط چهره حفظ شده باشد.
۴۳. گوش‌ها کشیده شده باشند.
۴۴. تناسب گوش‌ها حفظ شده باشد.
۴۵. مردمک چشم کشیده شده باشد.
۴۶. تناسب چشم حفظ شده باشد.
۴۷. در تصاویر نیمرخ و تمام رخ، چشم دارای حالت باشد.
۴۸. چانه و پیشانی هر دو کشیده شده باشد.
۴۹. برآمدگی شانه در تصویر نیمرخ معلوم باشد.
۵۰. نیمرخ ناقص باشد (یعنی تنه و نیمرخ ناقص).
۵۱. نیمرخ باشد.

روش محاسبه نمرات آزمون Goodenough:

۱. نمرات داده شده را باهم جمع کنید (مجموع از ۵۱ بیشتر تجاوز نمی کند).
۲. با استفاده از جدول مخصوص نمره خام ، تبدیل به سن عقلی می شود.
۳. از رابطه زیر بهره هوشی کودک به دست می آید.

$$IQ = \frac{\text{سن عقلی}}{\text{سن تقویمی}} \times 100$$

مثال: اگر یک کودک ۱۰ سال و ۳ ماهه، نمره خام ۴۰ را کسب نماید، ابتدا در جدول تبدیل نمرات خام، سن عقلی کودک را پیدا می کنیم (که می شود سن عقلی ۱۳ ساله برای نمره خام ۴۰). سپس ۱۳ (که سن عقلی کودک است) را در عدد ۱۲ (ماه) ضرب می کنیم تا سن عقلی کودک بر حسب ماه شود ($12 * 13 = 156$ ماه). بعد از آن سن تقویمی کودک را بر حسب ماه می نویسیم که می شود (سال $10 * 12 + 3 = 123$ ماه). حاصل ضرب صورت و مخرج را بر هم تقسیم کرده و ضرب در ۱۰۰ کرده و بهره هوشی آزمودنی بدست می آید. $IQ = 127$ و $IQ = ((13 * 12) / (12 * 10 + 3)) * 100$ سپس سطح معادل هوشبهر را در جدول طبقه بندی این آزمون بررسی می کنیم.

توجه: این آزمون نباید به تنهایی به عنوان مبنای تشخیص یا تصمیم گیری روانشناختی استفاده شود، بلکه استفاده از سایر ابزارهای ارزیابی و در نظر گرفتن شرایط منحصر به فرد آزمودنی ضروری است.

جدول سن عقلی:

نمره خام	سن عقلی	نمره خام	سن عقلی	نمره خام	سن عقلی	نمره خام	سن عقلی	نمره خام	سن عقلی
۱	۳س ۳م	۱۱	۵س ۹م	۲۱	۸س ۳م	۳۱	۱۰س ۹م	۴۱	۱۳س ۳م
۲	۳س ۶م	۱۲	۶سال	۲۲	۸س ۶م	۳۲	۱۱سال	۴۲	۱۳س ۶م
۳	۳س ۹م	۱۳	۶س ۳م	۲۳	۸س ۹م	۳۳	۱۱س ۳م	۴۳	۱۳س ۹م
۴	۴سال	۱۴	۶س ۶م	۲۴	۹سال	۳۴	۱۱س ۶م	۴۴	۱۴سال
۵	۴س ۳م	۱۵	۶س ۹م	۲۵	۹س ۳م	۳۵	۱۱س ۹م	۴۵	۱۴س ۳م
۶	۴س ۶م	۱۶	۷سال	۲۶	۹س ۶م	۳۶	۱۲سال	۴۶	۱۴س ۶م
۷	۴س ۹م	۱۷	۷س ۳م	۲۷	۹س ۹م	۳۷	۱۲س ۳م	۴۷	۱۴س ۹م
۸	۵سال	۱۸	۷س ۶م	۲۸	۱۰سال	۳۸	۱۲س ۶م	۴۸	۱۵سال
۹	۵س ۳م	۱۹	۷س ۹م	۲۹	۱۰س ۳م	۳۹	۱۲س ۹م	۴۹	۱۵س ۳م
۱۰	۵س ۶م	۲۰	۸سال	۳۰	۱۰س ۶م	۴۰	۱۳سال	۵۰	۱۵س ۶م

نمرات خام بالای ۴۰ را در بسیاری منابع +۱۳ تفسیر می‌کنیم.

جدول طبقات هوشبهر:

معدل هوش	طبقه بندی از لحاظ هوش
۱۸۹-۱۷۰	نابغه
۱۶۹-۱۵۰	تیز هوش
۱۴۹-۱۳۰	پر هوش
۱۲۹-۱۱۰	باهوش
۱۰۹-۹۰	متوسط
۸۹-۸۰	مرزی
۷۹-۷۰	مرزی ضعیف
۶۹-۵۰	کودن
۴۹-۲۵	کالیو
۲۵-۰	کانا

نکات تفسیر و نمره گذاری:

تجربه و مهارت تاثیر دارند، همچنین علاقه‌ی کودک به نقاشی را در نظر بگیرد. شرایط اقتصادی و محیط غنی در امکان تمرین و کسب مهارت نقش دارد. انگیزه‌ی کودک در ترسیم نقاشی با جزئیات بیشتر اثر خواهد داشت.